

[Statsministeren.]

så havde vi dermed også sagt ja til en udenrigspolitisk tilpasningslinje, der kunne have givet Danmark samme skæbne som de østeuropæiske lande.

Uanset at vor stilling som allieret nation naturligvis medfører forpligtelser og også medfører risiko, er det min overbevisning, at vi valgte, som et demokratisk og frihedselskende folk måtte vælge i vor situation og med vore erfaringer.

Det har været diskuteret, hvad det ville have kostet Danmark i penge, dersom det var blevet medlem af et skandinavisk forsvarsforbund. Det er ikke noget nyt, at en formulering af et standpunkt kan fortolkes. Der er således heller ikke noget overraskende i, at der her i landet har været en diskussion om, hvad der var forudsætningen for Sveriges tilbud om at gå ind i et skandinavisk forsvarsforbund og dets villighed til at gå til krig mod en magt, som måtte angribe Danmark eller Norge. Men der er ikke plads for nogen tvivl om, at de svenske forhandlere betragtede det som en selvfølge, at Danmark og Norge, hvis et skandinavisk forsvarsforbund oprettedes, hurtigst muligt opbyggede et forsvar, som var i stand til at gøre effektiv modstand mod en angriber. Kun på dette vilkår kunne det blive rimeligt, at Sverige militært var solidarisk med Danmark og Norge, hvis et af disse lande blev angrebet. Det har kostet det svenske folk vældige beløb at skabe det betydelige og respektindgydende forsvar, som Sverige nu har, men det svenske folk har stået enigt om denne opgave. Det er givet, at det også ville have krævet meget betydelige bevilninger til militære foranstaltninger, hvis vi skulle have opfyldt forudsætningen for et medlemskab indenfor et skandinavisk forsvarsforbund, efter alt at dømme større bevillinger, end der hidtil er stillet til rådighed, fordi vi nu modtager en væsentlig part af vor militære udrustning gratis fra De Forenede Stater.

Det var et af de problemer, som et skandinavisk forsvarsforbund ville have stillet os overfor. Et andet er, at Danmark naturligvis måtte have erklæret sig villig til, hvis det blev fornødent, at lade danske styrker kæmpe i Norge og Sverige, altså udenfor dansk område, og dermed ville Danmark, hvis en holdbar ordening skulle tilveje-

bringes, også under et skandinavisk forbund være blevet stillet overfor spørgsmålet om danske styrker under militær ledelse af en eller flere officerer fra et andet land.

I ethvert militært samarbejde mellem flere lande er der en logisk udvikling og konsekvens, som et skandinavisk forsvarsforbund ikke havde befriet os for. Nu skal vi altså i stedet tage stilling til formerne for militært samarbejde mellem Atlantpagtlandene. Der har herom været forhandlet i et års tid, og det sidste resultat heraf er De Forenede Staters forslag om et europæisk Atlantpagtforsvar under fælles overkommando. Selvom Danmark ofrer store beløb på militære foranstaltninger, og selvom vi gratis får leveret betydelige forsyninger af våben og ammunition, vil Danmark vedblive at være en militær faktor af beskeden betydning. Men mulighederne for at forsvare Danmark kan væsentligt forbedres ved militært samarbejde med andre lande. Danmark har derfor den største interesse i at støtte enhver bestræbelse med det formål at hindre en fjendtlig besættelse af nogen Atlantpagtstat. Det vil kræve en betydelig militær indsats af Atlantpagtlandene og et intimt samarbejde at skabe et kraftigt militært værn mod farerne for besættelse. Opgaven kan ikke løses, hvis hvert Atlantpagtland principielt stiller sig på det standpunkt, at deres styrker kun må placeres på deres egne territorier. Man må i den standende diskussion ikke glemme, at i så fald må nemlig De Forenede Staters deltagelse i et forsvar for de europæiske Atlantpagtlande på forhånd afskrives, engelske styrkers anbringelse på det europæiske fastland ligeledes. Hvor tror man det frie Europa var henne, hvis det skete? Regeringen har under hensyn hertil anbefalet rigsdagens partier, at Danmark gav tilslutning til princippet om en fælles europæisk forsvarsstyrke, og den debat, der nu foregår her i tinget, har bekræftet, hvad regeringen blev underrettet om på fyldestgørende måde, før den afleverede sit svar til De Forenede Stater, nemlig at et meget stort flertal er enigt med regeringen i dens standpunkt. Det skridt, regeringen har taget — efter at den var underrettet om opfattelsen i socialdemokratiets, venstres, de konservatives, det radikale venstres og retsforbundets rigsdagsgrupper —, er altså, at den har